

Sońsk, 11.10.2019r.

KONCEPCJA **(PROGRAMOWO-ORGANIZACYJNA)** **FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU** **GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W SOŃSKU**

Podstawową misją i funkcją Gminnej Biblioteki Publicznej w Sońsku jest promowanie szeroko pojętej kultury poprzez udostępnianie książek, czasopism, bezpłatnego dostępu do Internetu wszystkim odwiedzającym ją użytkownikom. Ideą jest tworzenie biblioteki przyjaznej, spełniającej oczekiwania użytkowników, wspierającej mieszkańców w zdobywaniu wiedzy z każdej dziedziny oraz zapewnienie dostępu do wszelkiego rodzaju informacji, przy wykorzystaniu nowoczesnej techniki elektronicznej. Biblioteka służąc zaspokajaniu i rozwijaniu potrzeb czytelniczych, oświatowych, kulturalnych, a także informacyjnych upowszechniania i popularyzuje wiedzę i kulturę wśród swoich mieszkańców. Gromadzi, opracowuje i przechowuje materiały biblioteczne, udostępnia zbiory biblioteczne na miejscu i wypożycza na zewnątrz.

Biblioteka zgodnie z definicją Słownika Wyrazów Obcych PWN jest to „instytucja powołana do gromadzenia i udostępniania księgozbiorów”. Jednak przeciętnemu czytelnikowi nie wystarczy już tradycyjna jej rola polegająca na pełnieniu w/w funkcji. Czytelnicy oczekują obecnie od biblioteki także zaspokojenia potrzeb informacyjnych (możliwości skorzystania z Internetu, sprzętu komputerowego, katalogu on-line - także mobilnego), poszerzonej oferty wydarzeń kulturalnych (edukacyjnych, szkoleń, spotkań, prelekcji, wystaw, odczytów, koncertów i projekcji filmów), możliwości wypożyczenia zbiorów na innych nośnikach, niż te tradycyjnie udostępniane (audiobooki, e-booki, filmy, dokumenty dźwiękowe), kursów i zajęć dodatkowych, a także możliwości napicia się kawy w czasie odwiedzin, w przyjaznym, nowoczesnym otoczeniu, pozbawionym barier architektonicznych. Biblioteka musi więc uzupełnić swoją ofertę zgodnie z oczekiwaniami użytkowników, jeśli chce odgrywać ważną rolę w życiu społecznym i kulturalnym. W związku z tym, stoi ona dziś w obliczu wielu poważnych wyzwań, ponieważ chce, by czytelnik, który jest jej użytkownikiem, stawał się coraz częściej także współanimatorem wydarzeń organizowanych przez tę instytucję. Aby przyciągnąć czytelników, biblioteka powinna stać się konkurencyjna wobec miejsc, gdzie obecnie współczesne społeczeństwo spędza najwięcej wolnego czasu.

Propozycja rozwoju istniejących oraz nowych form działalności

GBP w Sońsku pragnie nadal:

- podnosić jakość zbiorów bibliotecznych poprzez zakup nowości wydawniczych
- gromadzić zbiory zgodnie z oczekiwaniami czytelników
- kształtować wrażliwość, wzbudzać i rozwijać zainteresowania czytelnicze dzieci i młodzieży
- kreować wizerunek biblioteki – jako atrakcyjnego miejsca do zatrzymania się i spędzania czasu
- stwarzać warunki umożliwiające komfort korzystania z usług biblioteki osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym
- dokumentować, chronić i upowszechniać tradycję i kulturę
- wspierać i promować środowiska twórców kultury z terenu naszej gminy
- poszerzać współpracę z innymi instytucjami kultury, placówkami edukacyjnymi, stowarzyszeniami i organizacjami
- wspierać dialog międzykulturowy i różnorodność kulturową środowiska
- promować dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze gminy
- podejmować działania statutowe również poza bazą lokalową biblioteki.

Jednym z priorytetów GBP w Sońsku jest:

- skuteczne wzmocnienie roli biblioteki w środowisku, poprzez zapewnienie profesjonalnego poziomu usług oraz popularyzację i budowanie pozytywnego wizerunku przez świadomych, życzliwych, kompetentnych i wykształconych pracowników
- zwiększenie czytelnictwa-biblioteka jako miejsce otwarte i przyjazne dla różnych grup wiekowych i społecznych
- pozyskiwanie nowych czytelników
- współtworzenie życia kulturalnego gminy Sońsk (oferta w tym zakresie obejmować ma prowadzenie lekcji bibliotecznych, tematycznych, spotkań z ciekawymi ludźmi ze środowiska lokalnego, wystawy i wernisaże, spotkania autorskie, promocje książek, zajęcia dla dzieci i młodzieży umożliwiające rozwijanie zainteresowań twórczych, konkursy literackie, plastyczne i fotograficzne, warsztaty dla seniorów w zakresie korzystania z Internetu)
- budowanie marki i rozpoznawalność biblioteki poprzez stronę www, profile społecznościowe, współpracę z lokalnymi mediami, organizowanie spotkań promujących bibliotekę, dbanie o wizerunek zewnętrzny – duże szyldy, plakaty informujące o wydarzeniach organizowanych przez bibliotekę
- pozytywne postrzeganie przez użytkowników

Pomysł powstania nowych form działalności to:

- stworzenie oddziału w filii bibliotecznej, pomieszczenia dostosowanego wyłącznie dla księgozbioru dziecięcego z odpowiednim wyposażeniem i aranżacją wnętrza, z możliwością przeprowadzania zajęć z dziećmi
- wyjazdy do czytelników pozbawionych możliwości przybycia osobiście (raz w tygodniu godzinne czytanie pani Anecie Murawskiej i Oli Kamińskiej)
- zapobieganie e-wykluczeniu informacyjnemu osób starszych – warsztaty informatyczne
- organizowanie spotkań autorskich, prelekcji, wystaw
- zajęcia o charakterze cyklicznym (Konkursy Czytelnicze, Ferie w Bibliotece, Wakacje w Bibliotece, Imprezy plenerowe)
- zwiększenie dostępności usług informacyjnych, rozwijanie strony internetowej Biblioteki,

- wprowadzanie zasobów biblioteki do wyszukiwarek
- dostosowanie oferty bibliotecznej do potrzeb użytkowników poprzez tworzenie kół zainteresowań
- angażowanie biblioteki do lokalnych projektów pozyskiwania dokumentów tradycyjnych związanych z naszym regionem, wspomnienia mieszkańców, fotografie budynków, które na przestrzeni lat zmieniły swój kształt i przeznaczenie)
- realizacja w budynku głównym i filii bibliotecznej audio-strefy (audiobooki, e-booki, dokumenty dźwiękowe)
- kino w bibliotece – raz w miesiącu darmowe seanse zekranizowanych powieści
- zakup playstation – aktywne spędzanie wolnego czasu (oferta szczególnie atrakcyjna dla wychowanków MOW i MOS)
- utworzenie atrakcyjnej oferty kulturalno-oświatowej w szczególności dla młodzieży i seniorów
- wdrażanie w życie najciekawszych pomysłów usprawniających funkcjonowanie instytucji i realizację podstawowych celów
- otwarcie bibliotek na integrację środowiska lokalnego, realizację zainteresowań, twórcze spędzanie wolnego czasu
- poprawa bazy lokalowej i wizualnej biblioteki poprzez wykonanie remontów i wyposażenie działów w nowoczesne meble, sprzęty i zagospodarowanie terenu zielonego wokół budynków
- integrację i doskonalenie pracowników na rzecz wspólnie realizowanych zadań.

Myślę, że powyższe inicjatywy warto kontynuować, rozwijać i tworzyć nowe. Współczesna biblioteka musi podążać za zmieniającą się rzeczywistością i sprostać potrzebom czytelników.

Koncepcja współpracy z organami Gminy, organami jednostek pomocniczych Gminy, instytucjami kultury, organizacjami społecznymi, placówkami oświatowymi, innymi bibliotekami, stowarzyszeniami, fundacjami, organizacjami pozarządowymi, twórcami oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb kulturalnych

W związku z tym, że Gminna Biblioteka Publiczna w Sońsku istnieje tylko dzięki samorządowi gminy i jest przez niego finansowana to musi w swych działaniach uwzględniać kierunki rozwoju gminy, potrzeby jej mieszkańców, a także ściśle współpracować z innymi gminnymi instytucjami (szkołami, przedszkolami, bibliotekami szkolnymi, Gminnym Ośrodkiem Kultury, fundacjami, stowarzyszeniami i innymi organizacjami pożytku publicznego, ale także z lokalnymi przedsiębiorcami). A ponieważ GBP w Sońsku pragnie być instytucją mocno osadzoną w środowisku lokalnym, kontynuowanie lub nawiązywanie współpracy z nowymi placówkami, jest szczególnie ważne. Wspólne planowanie i przygotowanie działań daje lepsze efekty, niż działanie w pojedynkę. Niezwykle ważne jest wypracowanie form współpracy z placówkami oświatowymi, które zawsze chętnie korzystają z oferty imprez, razem je współtworząc.

GBP w Sońsku jest instytucją z dużymi możliwościami i potencjałem, które warto wykorzystać współpracując z nią. Wspólnymi siłami można więcej.

Prognoza przychodów i kosztów Gminnej Biblioteki Publicznej w Sońsku

Prognozowane przychody na 2020r.:

- dotacja jednostki samorządu terytorialnego	-	265.000,00
- dotacja z MKiDN	-	8.000,00

Prognozowane koszty na 2020r.:

- wynagrodzenia pracowników	-	204.000,00
- wynagrodzenia bezosobowe	-	5.000,00
- zakup książek	-	14.000,00
- prenumerata prasy	-	2.000,00
- materiały kancelaryjno biurowe, czystościowe	-	2.500,00
- organizacja imprez	-	2.000,00
- koszt utrzymania lokali	-	24.000,00
- delegacje i szkolenia	-	1.500,00
- remont filii Gąsocin	-	10.000,00

Źródła finansowania działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Sońsku z uwzględnieniem dochodów własnych i środków zewnętrznych.

Biblioteka powinna być jednym z miejsc, gdzie odbywa się najwięcej wydarzeń kulturalnych na terenie gminy. Przy odpowiednim dofinansowaniu organizacji rządowych, pozarządowych oraz prywatnych sponsorów czy wolontariuszy można stworzyć centrum wiedzy i kultury. Współcześnie priorytetem staje się umiejętne korzystanie z e-administracji, a także promowanie lokalnych twórców, wspieranie działań integrujących społeczność lokalną oraz podejmowanie działań przełamujących stereotypowe postrzeżenie bibliotek.

Osiągnięcie powyższych celów zależne jest od:

- wysokości dotacji z budżetu gminy,
- wysokości dotacji z MKiDN,
- pozyskania środków pozabudżetowych i dodatkowych źródeł finansowania

Podstawą działania biblioteki jest wysokość dotacji przyznanej przez samorząd gminny. Od niej przede wszystkim zależy nie tylko jakość lokali bibliotecznych, liczba zakupionych książek, stan sprzętu komputerowego, ale także liczba wykwalifikowanych pracowników. Gmina, jako organizator, zobowiązana jest do zapewnienia środków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania, ponieważ jednak są to zwykle środki ograniczone, zadaniem biblioteki, jej dyrektora oraz pracujących w niej osób jest pozyskiwanie dodatkowych środków pochodzących z programów ogólnopolskich skierowanych do instytucji kultury, stowarzyszeń, fundacji działających na rzecz rozwoju informacji czytelnictwa, od sponsorów. Duże znaczenie ma tu umiejętność opracowywanie wniosków na różnego rodzaju projekty unijne, regionalne, dotacje celowe, projekty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Fundacji celem uzupełnienia środków na działalność i rozwój biblioteki.

Gmina Sońsk zapewnia bezpieczeństwo finansowe jednostki i wspiera ją w realizacji najważniejszych zadań inwestycyjnych. Jednak GBP w Sońsku winna w swych działaniach uwzględniać z jednej strony możliwości finansowe gminy, a z drugiej potrzeby mieszkańców. Dlatego potrzebne są wzmożone starania o pozyskiwanie środków ze wszystkich możliwych źródeł, ponieważ tylko aktualny księgozbiór zapewni Bibliotece właściwe funkcjonowanie, w tym podstawowym dla niej obszarze. Pamiętać też należy, że plany rozwoju biblioteki są przecież związane z jej potrzebami finansowymi. Uważam więc, że odpowiednie warunki pracy, motywowanie pracowników, a także efektywne zarządzanie dostępnymi i możliwymi środkami może pozytywnie wpłynąć na realizację postawionych zadań i zamierzeń. Biblioteka musi funkcjonować tak, ażeby każdy mieszkaniec był przekonany, że jest to instytucja potrzebna, której finansowanie jest niezbędne, ponieważ dostęp do niej ma każdy, niezależnie od płci, wieku, wykształcenia, pochodzenia czy wiary. Biblioteka jest instytucją, której nic nie jest w stanie zastąpić.